

Coalitie houdt vast aan 'onuitvoerbare' taaleis in bijstand

Bijstand

Staatssecretaris Klijnsma wil dat bijstandsgerechtigden verplicht Nederlands leren. De PvdA-politica is voor dit plan afhankelijk van rechtse steun.

Door onze redacteurs

Eppo König en **Petra de Koning**

DEN HAAG. Twee vaste 'gedoogpartners' van het kabinet, D66 en de ChristenUnie, trekken hun handen af van een wetsvoorstel dat vooral voor de VVD een hoge symbolische waarde heeft: een taaleis voor bijstandsgerechtigden. Volgens D66 en ChristenUnie is de wet onrealistisch, omdat de gemeenten - die over de bijstand gaan - zo'n taaleis inefficiënt, duur en onuitvoerbaar vinden.

Ook de SP en GroenLinks zijn uiterst kritisch over het omstreden wetsvoorstel, dat vandaag en donderdag in de Tweede Kamer wordt behandeld. Staatssecretaris Jetta Klijnsma (Soci-

ale Zaken, PvdA) is daardoor aange-
wezen op steun van rechtse partijen
om de wet ook door de Eerste Kamer
te kunnen krijgen. Steun lijkt er in elk
geval te zijn van CDA, SGP en PVV.

Het kabinet wil bijstandsgerechtigden die zo slecht Nederlands spreken dat ze moeilijk een baan kunnen vinden, verplichten om de taal op inburgeringsniveau (groep 8 basisschool) te leren. Gemeenten kunnen 20 tot 40 procent korten op de bijstand, of de uitkering helemaal stopzetten, als een taalcurstist te weinig vooruitgang boekt en de toets niet haalt.

De Nederlandse gemeenten, die de wet moeten uitvoeren, ramen de jaarlijkse kosten op 67 miljoen euro en zeggen dat ze geen budget hebben. Ze zijn boos omdat ze niet zijn gehoord over het wetsvoorstel.

De VVD wilde strengere eisen stellen in de wet, maar heeft die onder druk van de PvdA al afgezwakt. Bijstandsgerechtigden die nu 'onverwijtbaar' niet aan de taaleis voldoen, worden niet gekort. De wet is veranderd van een 'resultaatsverplichting' in een 'inspanningsverplichting'.

Eerdere wetsvoorstellen van het kabinet kregen in afgezwakte vorm wél steun van 'gedoogpartners' D66 en ChristenUnie. Volgens Tweede Kamerlid Steven van Weyenberg (D66) is onduidelijk wat deze wet toevoegt: „In de Bijstandswet wordt al gevraagd om alles te doen wat nodig is om aan een baan te komen. Nederlands leren hoort daar bij.” Van Weyenberg noemt het „onbehoorlijk” dat er niet met de gemeenten is overlegd. „Die zeggen: wij kunnen deze wet niet uitvoeren. Dat weegt heel zwaar voor mijn partij. Ik zie ook een wet met alleen de nadruk op straffen.”

Ook Kamerlid Carola Schouten (ChristenUnie) ziet „de meerwaarde” niet. „Er zijn al maatregelen voor mensen die zich ertegen verzetten om aan het werk te gaan. En we hebben veel mensen die analfabeet zijn toch in een baan functioneren. Taal zegt niet alles.” Volgens SGP-Kamerlid Elbert Dijkgraaf gebruiken veel gemeenten hun mogelijkheid voor zo'n eis nu niet. „Deze wet stelt het verplicht. Wij zijn daar positief over.”

VOORBEELDEN TAALTEST

In welke zin is het cursief- en vetgedrukte woord fout gespeld?

Vraag 1

- De **toestand** van de ziekte is bevredigend.
- Voorzichtig over de **loopplank** lopen!
- Hij hield de stand **nauwkeurig** bij.
- Michiel verkocht **achtien** loten voor zijn club.

Vraag 2

- De laatste **loodjes** wegen het zwaarst.
- Na de prijsuitreiking was er een **receptie**.
- Waar is het **garantiebewijs** van dit horloge?
- Wat zit er in die **kartonne** doos?